

Vasović: Izmene ZPP rešavaju glavne probleme u pravosuđu

Predsednica Vrhovnog kasacionog suda Jasmina Vasović u intervjuu Tanjugu ukazuje da su predložene izmene Zakona o parničnom postupku (ZPP), pored ostalog, usmerene na glavne zadatke VKS, a to su: ujednačavanje sudske prakse - ključne za pravnu sigurnost, zatim, ravnomernija opterećenost sudova, efikasnije i brže okončavanje sporova i smanjenje troškova.

Ukoliko budu usvojene, ove izmene će doprineti da situacija po mnogim pitanjima bude drastično bolja, između ostalog i kada je u pitanju masovni priliv predmeta u građanskoj materiji u vezi sa troškovima obrade kredita, naglašava Vasović.

Podseća da je upravo zbog preopterećenosti predmetima, VKS nedavno izvršio delegaciju 92.379 predmeta Osnovnog suda u Novom Sadu, Prvog Osnovnog suda u Beogradu i Trećeg u suda u Beogradu, koji su raspoređeni u 63 osnovna suda širom Srbije.

"Tu je utrošeno puno vremena i rada, veliki su materijalni troškovi, ali to je bilo neophodno kako bismo odblokirali rad građanskih odeljenja pomenuta tri suda", istakla je predsednica VKS, koja je po funkciji i predsednik Visokog saveta sudstva (VŠ).

Ova delegacija predmeta je završena i ne planira se nova jer, kako je navela, to nije trajno rešenje i ne može da pređe u praksu, zbog čega očekuje da će u narednom periodu ovaj problem biti sistemski rešen, kroz izmene ZPP-a.

Nacrtom zakona o izmenama i dopunama ZPP, koji se nalazi na javnoj raspravi, predviđena izmena odredbi kojima se reguliše mesna nadležnost, a koje će, prema mišljenju Vasović, doprineti velikom pomaku u rešavanju problema nejednake opterećenosti sudova u Republici Srbiji.

"Godinama se priča o tom problemu koji stvarno postoji, a ovo je šansa da sa izmenama odredbi o mesnoj nadležnosti dođemo do ravnomernije raspoređenosti predmeta", istakla je predsednica VKS.

Ukazala je da se promena mesne nadležnosti neće odraziti samo na osnovne sudove, već i na sve žalbene sudove, više i apelacione, koji će biti drugačije i ravnomernije opterećeni.

Sve to, kako je istakla, vodi bržem i efikasnijem suđenju i smanjenju troškova.

Napomenula je da je u radnoj grupi koja se bavila izradom Nacrta zakona izmena i dopuna ZPP, bilo troje eminentnih sudija VKS iz građanske materije. To su predsednik Građanskog odeljenja VKS sudija, doktor Dragiša Slijepčević, sudija Zorana Delibašić koja je sad i član Visokog saveta sudstva (VS S) i sudija Branko Stanić.

Upitana da li ima uticaja na sudije i odakle dolaze, Vasović je ukazala da je to pitanje lične prirode, te da ne može da govori u tuđe ime, kao što to čine njene brojne kolege, često iznoseći samo svoje stavove i viđenja stvari, ali ne i stvarne cinjenice.

Smatra da sudije svoju nezavisnost mogu da očuvaju pre svega, znanjem i strogim poštovanjem Etičkog kodeksa.

"Znanje je ono što vam daje sigurnost da postupate ispravno i u velikoj meri vas štiti od različitih uticaja", istakla je Vasović.

Podsetila je da je VSS u aprilu, upravo u cilju zaštite nezavisnosti i samostalnosti sudija i sudova, dopunio Poslovnik o radu tog Saveta i institucionalizovao ovaj vid zaštite, uvođenjem sudije nadležnog

da postupa u slučajevima nedozvoljenog uticaja na rad sudija i sudstva, kao i propisivanjem postupanja VSS a u tim situacijama.

"To znači da će svaki sudija u Srbiji moći da traži zaštitu od VSS-a ukoliko smatra da postoji nedozvoljen uticaj na njegov rad i to neposrednim obraćanjem nadležnom sudiji", istakla je predsednica VKS napominjući da je za nadležnog sudiju jednoglasnom odlukom VS S izabrana sudija VKS, član VSS Zorana Delibašić.

VSS je takođe revidirao Poslovnik o radu Etičkog odbora i imenovao Etički odbor kao povremeno radno telo tog Saveta, napomenula je Vasović.

Kada su u pitanju predloženi amandamani na Ustav Srbije u oblasti pravosuđa, predsednica VKS ukazuje da su generalnu ocenu o tome dali i Opšta sednica tog suda i sednica VS S, što je objavljeno na sajtu obe institucije još 2018. godine.

"Kao predsednik Vrhovnog kasacionog suda imam pre svega moralnu i etičku obavezu da podržim i zastupam mišljenje Opšte sednice tog suda koje se u međuvremenu nije izmenilo, kada su u pitanju primedbe koje nisu implementirane", naglasila je Vasović.

Napomenula je da je VKS uključen u javnu raspravu, i da će se nakon eventualno usvojenog predloga amandmana, o njemu ponovo izjasniti Opšta sednica tog najvišeg suda u zemlji.

Predsednica VKS nije član nijednog strukovnog udruženja i smatra da se o njihovom značaju ne može odgovoriti uopšteno, jer, kako navodi, između njih postoje značajne razlike, od toga koliko dugo postoje, preko brojnosti članstva i drugog.

Međutim, ističe da će uvek biti spremna da sasluša svaku njihovu sugestiju o radu sudova, kao i da podrži svaku aktivnost koja će doprineti boljem funkcionisanju sudova.

Kada je reč o njihovom prisustvu u medijima, Vasović smatra da i tu postoje razlike, jer neki članovi istupaju u ime udruženja, a drugi rade na ličnoj promociji i istupaju u svoje ime.

"Ipak, moram da napomenem da svako ko izgovori neku reč javno mora da ima kredibilitet za ono što govori da bi ta reč imala neki znacaj", naglasila je Vasović, ističući da je i kod tih aktivnosti veoma važno da se poštuju principi Etičkog kodeksa.

Kada su u pitanju prioriteti u radu kao predsednika VKS i VSS, Vasović odgovara da ponekad manji poduhvati mogu imati značajniji efekat od nekih velikih, ukoliko se urade u pravom trenutku.

Ukazuje da se svakog dana bavi sa puno različitih tema, od kojih je svaka značajna na svoj način, jer su sve povezane između sebe, i zbog toga ni jednoj ne daje prioritet.

"Reći ću vam sa aspekta sudije - veća je šansa da efikasnije rešite jedan predmet ukoliko zakažete četiri pretresa u trajanju od po dva sata u jednom mesecu, nego kada jednom mesečno zakažete pretres za koji ste predvideli osam sati, jer možda nećete imati procesne pretpostavke da ga održite", pojasnila je Vasović.

Upitana kako vidi aktuelnu borbu protiv organizovanog kriminala i visoke korupcije, odgovara: "kao i svaku drugu borbu, protiv svakog oblika kriminala".

"Nikada nisam delila predmete prema tome kome se sudi i za koje krivično delo. Kada dobijete bilo koji predmet u rad imate samo jedan cilj, da ga primenom zakona rešite. Ne postoje nerešivi predmeti", decidna je predsednica VKS.

Kada je reč o izveštavanju medija o pravosuđu, Vasović smatra da bi bilo sjajno kada bi svaki sud u Srbiji imao službu za medije ili bar portparola koji je obučen da se time bavi time, jer bi to bi doprinelo unapređenju saradnje sudova i medija, ali da trenutni kapaciteti to ne dozvoljavaju.

Isto tako smatra da bi bilo poželjno kada bi i svi mediji u Srbiji imali nekog ko je posebno obučen da se bavi pravosuđem, što bi takođe doprinelo unapređenju saradnje.

"Verujem da ni u toj oblasti kapaciteti to ne dozvoljavaju. Konkretno, sa jedne strane potpuno razumem potrebu javnosti da bude informisana kada su u pitanju sudovi, a sa druge strane, ne podržavam potrebu za senzacionalizmom ni u jednoj sferi života", zaključila je Vasović.

